

Veljko Milković

Veljko Milković izumeo samogrejnju eko-kuću

Solarna zemunica štedi novac i produžava život

Stanari ekološke kuće mogu da uštede oko 1.000 evra godišnje, a za 40 godina ona isplati samu sebe

IVANA BRČAN

Pronalazač i istraživač Veljko Milković iz Novog Sada i dalje, nakon brojnih priznanja u inostranstvu, niže nagrade za inovacije. Najnovije priznanje je dobio od međunarodne fondacije "Enerdži glob" za samogrejnju ekološku kuću, koja omogućava uštedu u grejanju do 85 odsto, a u hlađenju 100 odsto. Milkovićeve ekološke kuće proglašene su za najbolju inovaciju iz Srbije u oblasti energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije.

U Milkovićevoj samogrejnjoj ekološkoj kući se s najmanje ulaganja ostvaruju najveće uštede energije. Koncept je zasnovan na upotrebi reflektujućih površina oko prozora za pojačavanje solarnog dobitka

na objektima sa zemljanom zaštitom, a omogućava uštede u grejanju do 85 odsto, hlađenju 100 odsto, osvetljenju oko 30 i građevinskom materijalu od 18 do 40 odsto.

Ova ekološka kuća, takozvana solarna zemunica, umesto klasičnog krova ima zemljanu oblogu koja štiti objekat od niskih zimskih i visokih letnjih temperatura, a zidove od erozije. Ne zahteva instalaciju etažnog grejanja, pa time ni pomoćne prostorije za kotao ili ogrev. Nisu joj potrebni ni duboki temelji, gromobranske instalacije, oluci, tri spoljne fasade, znatne grejne instalacije i rashladni sistemi. S pravom nosi epitet ekološka jer ne oduzima zelenu površinu, ne zagaduje životnu sredinu i ne troši gorivo za ogrev - objašnjava Milković.

Prema konceptu Veljka Milkovića izgrađeno desetak kuća, u Novom Sadu četiri, a ima ih i u Somboru, Zaječaru i Ljigu

Ako se uporede troškovi grejanja u jednospratnoj ekološkoj kući površine 120 kvadrata sa isto tolikom klasičnom, godišnji utrošak energije je pet puta manji. Uključujući i troškove za korišćenje klima-uređaja, jednostavnim računom dolazi se do toga da je ukupna razlika utrošene energije u korist solarne zemunice

oko 1.300 evra godišnje. To, opet, znači da bi u periodu od 40 godina ekološka kuća sigurno uštedela više od 52.000 evra i isplatila samu sebe.

Osim deset puta nižih troškova održavanja i nekoliko puta dužeg veka trajanja, ova kuća ima i druge prednosti. Zemljani sloj štiti je od spoljnih

elektromagnetnih zračenja, buke i vibracija, a okruženje zelenilom produžava životni vek stanara - kaže Milković i dodaje da je takođe povećana sigurnost u slučaju zemljotresa ili olujnih vetrova.

Novosadski pronalazač razvijao je taj projekat skoro tri decenije, a kao inspiracija poslužilo mu je

Odobreno 25 patenata

Pored zanimanja za prošlost, ovaj novosadski naučnik bavi se i istraživanjem, pronalazaštvom, izučavanjem istorije pronalazaka, futurističkim projektima i pisanjem. Posедуje oko 110 pronalazaka, od toga 36 objavljenih, a 25 odobrenih patenata. Napisao je 12 knjiga koje su prevedene na više svetskih jezika i na osnovu kojih je do sada snimljeno nekoliko igrano-dokumentarnih filmova.

istraživanje Petrovaradinske tvrđave. Prvi model od drveta na kojem su vršena testiranja napravljen je 1979. godine, a poslednja patentna prijava s nadogradnjom i poboljšanjima u tehnologiji građnje 2007. godine. Do sada je izgrađeno desetak kuća po ovom konceptu, u Novom Sadu, Somboru, Zaječaru i Ljigu.

Novosađani negoduju zbog plaćanja peronske karte

Od kako su na Međumestojskoj autobuskoj stanici postavljene table s obaveštenjem da peronsku kartu od 120 dinara plaćaju i pratilci putnika, Novosađani ne prestaju da negoduju. U GSP, u čijoj nadležnosti je i stanica, kažu da ta novina nije uvedena da bi se popunio budžet preduzeća, već da bi se na stanici uveo red.

Mislim da je ovaj namet neopravdan i mnogo mi je da dajem 120 dinara da bih mahнула nekome, a ne vidim zašto je to sada problem, a ranije nije bio - priča Novosađanka koja je želela da isprati ćerku na more.

U GSP navode da su se na taj potez odlučili upravo zbog gužvi koje u turističkoj

sezoni na MAS-u stvaraju pratilci putnika.

Od kada je počela sezona, pojavi se, na primer, petoro ljudi koji hoće da isprate nekoga čime stvaraju gužvu i otežavaju funkcionisanje stanice. Osim toga, bilo je i pritužbi vozača da se mnogo ljudi okupi oko autobusa, pa strahuju za bezbednost - kaže portparol GSP-a Borislav Zeljković.

On naglašava da imaju pravo i da naplaćuju stanične usluge putnicima koji se voze na relacijama manjim od 50 kilometara, ali da to ne čine. - Bili smo uvidavni. Mislim da 120 dinara nije mnogo za naše standarde - dodaje on i kaže da pored pratioca putnika, taj iznos daju i ljudi koji žele da autobusom pošalju paket ili neku drugu pošiljku. V. Đ.

FOTO: N. KARLIĆ